

Bloemen en planten

Van de bloemen en de bijtjes

De vliesvleugeligen (Hymenoptera) zijn een belangrijk onderdeel van de insectenwereld. Hymen betekent: 'vlies', pteron betekent: 'vleugel'. Wereldwijd worden ze geschat op wel 300.000 soorten, waarvan er een flink aantal niet eens bekend zijn. In Europa zijn er 11.000 soorten en in Nederland 8.500 soorten. De meest belangrijke voor ons zijn de honingbij en de verschillende soorten hommels. De laatste jaren gaat het niet goed met de honingbij, iets dat onder andere te maken heeft met een forse vermindering van het aantal imkers (bijenhouders). Bovendien worden bijennesten besmet met de Varraomijt, die ook de eencellige darmparasiet *Nosema* verspreidt. Er wordt ook wel gezegd dat bijen en hommels geplaagd worden door de bestrijdingsmiddelen. Volgens Tjeerd Blacquièr, bijenexpert bij de Universiteit van Wageningen, zijn klimaatveranderingen, bestrijdingsmiddelen en gsm-masten allemaal flauwekul als oorzaken voor de problemen van de

bijen. De gebrekkige kennis bij de imkers is er volgens hem debet aan. In 2008 was er een hoorzitting in de Tweede Kamer over de bijensterfte. Blacquièr heeft toen veel vragen kun-

nen beantwoorden. Dat resulteerde in een advies aan minister Verburg om de imkers betere voorlichting en scholing te geven. Maar minister Verburg beschouwt de problemen in de bijenhouderij niet als taak voor de overheid, maar als verantwoordelijkheid van de imkers zelf. Gelukkig ziet ook de Nederlandse Bijenhouders Vereniging

koningin. In het vroege voorjaar, als de temperatuur overdag stijgt, gaat het bijenvolk de boomgaard in om nectar en stuifmeel te verzamelen. De hommelingin moet dan eerst nog beginnen met eitjes leggen en een volk stichten. Wilde bijennesten kunnen wel uit 50.000 tot 80.000 individuen bestaan, bij de honingbij is dat aantal

(NBV) dit in. Sombere geluiden beweren dat vijf jaar na het uitsterven van de bijen de mensheid is gedoemd te verdwijnen.

Hommeles

Wat wel zeker is, is dat de bijen wereldwijd voor een kwart van het voedsel voor de mens verantwoordelijk zijn. In de teelt in kassen wordt de hommeling tegenwoordig als alternatief gebruikt. Het voordeel is dat de hommeling tamelijk honkvast is. Bijen willen bij open deuren of ramen nog wel eens naar buiten verdwijnen, bij de hommeling komt dit veel minder voor. Bij de fruitteelt buiten is dit alternatief er helaas niet. Bijen overwinteren samen met de koningin, bij hommelingen overwintert alleen de

beduidend minder. Een hommelingnest bestaat uit hooguit 80 exemplaren. Bij een hoger aantal legt de koningin steriele eitjes om overbevolking tegen te gaan. Door hun beharing zijn hommelingen beter bestand tegen lagere temperaturen dan bijen. In Noorwegen en Zweden wordt de hommeling commercieel gebruikt. Bij mij thuis was eens een kleuter te logeren, die buiten op mijn balkon met haar wijsvingertje hommelingen ging aaien, omdat zij ze aardige poezelige beestjes vond, ondanks mijn herhaalde waarschuwingen. Ze is gelukkig niet gestoken. Eigenlijk zijn het wel aardige beestjes, terwijl de hommeling in tegenstelling tot de bij meerdere malen kan steken. De Russische componist Nicolajef Rimski-Korsakov (1844-1908) heeft een aardig muziekstukje gemaakt getiteld: 'The flight of